

РЕШЕНИЕ

№ 7323

гр. София, 02.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 25.11.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ирина Кюртева

**ЧЛЕНОВЕ: Владимир Николов
Красимира Проданова**

при участието на секретаря Цветелина Заркова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **1262** по описа за **2022** година докладвано от съдия Ирина Кюртева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 - чл. 228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на Главния инспектор на Инспекторат към Висш съдебен съвет(ИВСС) срещу Решение №1239/08.12.2021 г. по НАХД №7680 по описа на СРС за 2021 г., с което по жалба на М. Л. е отменено наказателно постановление № 1/29.03.2021 г., издадено от Т. Т. – главен инспектор на ИВСС, с което на основание чл. 408а, ал. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ, обн. в ДВ бр. 64 от 07.08.2007 г.) му е наложено административно наказание "глоба" в размер на 400, 00 (четиристотин) лева за нарушение на чл. 175в, ал. 1, т. 4 във вр. с чл. 175а, ал. 1, т. 1 ЗСВ.

В касационната жалба са развити съображения за неправилност на първоинстанционния съдебен акт, като постановен при неправилно приложение на закона – касационно основание по чл.348, ал.1, т.1, вр. с чл. 348, ал.2 НПК. Според жалбоподателя правомощията на главния инспектор не се прекратяват с изтичане на мандата, а с избора на нов главен инспектор, поради което действащият главен инспектор е компетентен да издаде обжалваното пред СРС наказателно постановление и доводите за липса на компетентност са неоснователни. Твърди, че с неподаването на декларация за имущество и интереси по чл.175а, ал.1, т.1 ЗСВ в

законоустановения едномесечен срок от изтичането на една година от изгубване на качеството, което е основание за деклариране, се реализира нарушението по чл.408а, ал.2 от ЗСВ, което е формално по своя характер и не води до настъпването на вредоносен резултат. Не са налице изключителни или многобройни смекчаващи вината обстоятелства, предвид факта че Л. не е подал декларация и към момента на издаване на оспореното НП, което сочи на по-висока степен на обществена опасност на деянието. Това е отчетено от наказващия орган при определяне на размера на наказанието над законоустановения минимум. Моли за отмяна на обжалваното решение.

В съдебно заседание процесуалният представител на касационния жалбоподател поддържа жалбата. Представя подробни писмени бележки.

Ответникът по касационната жалба, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата, като моли решението на СРС да бъде оставено в сила. Алтернативно излага доводи за приложимост на чл.28 ЗАНН, тъй като по никакъв начин не са били увредени обществените интереси. С молба от 30.03.2022г. представя 3 броя декларации за имущество и интереси по чл.35, ал.1, т.2 от ЗПКОНПИ в подкрепа на тезата за маловажност на случая.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита касационната жалба за основателна.

Административен съд-София-град, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл.218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

С Решение №1239/08.12.2021 г. по НАХД №7680 по описа на СРС за 2021 г. е отменено Наказателно постановление(НП) № 1/29.03.2021 г., издадено от Т. Т. – главен инспектор на ИВСС, с което на основание чл. 408а, ал. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ, обн. в ДВ бр. 64 от 07.08.2007 г.) на М. Л. е наложено административно наказание "глоба" в размер на 400, 00 (четирисотин) лева за нарушение на чл. 175в, ал. 1, т. 4 във вр. с чл. 175а, ал. 1, т. 1 ЗСВ.

В нормата на чл. 175в. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.), ал.1, т.4 ЗСВ е въведено задължение за съдиите, прокурорите и следователите за подаване пред ИВСС на Декларация за имущество и интереси в едномесечен срок от изтичането на една година от изгубване на качеството, което е основание за деклариране. Не е спорно, че ответникът М. Л. е бил освободен от заеманата длъжност „съдия“ в СРС, съгласно решение на съдийската колегия на В. по т.22 от Протокол №29 от заседание, проведено на 17.09.2019г., считано от тази дата. Срокът за подаване на декларацията е изтекъл на 19.10.2020г. и поради неподаването на такава, на Л. е издаден АУАН №01/14.01.2021г., въз основа на който е издадено оспореното пред СРС НП №1/29.03.2021г.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е приел, че атакуваното наказателно постановление следва да бъде отменено на формално основание, поради наличието на допуснато съществено процесуално нарушение от категорията на абсолютните, довело до накърняване правото на защита на жалбоподателя Л.. Като такова нарушение съдът е приел липсата на компетентност на наказващия орган, след като от приобщените по делото писмени доказателства се изяснява, че издателят на оспореното НП – Т. Т. е избрана на 02.04.2015 г. за главен инспектор в ИВСС, на основание чл. 84, т. 8, чл. 86, ал. 1 и чл. 132а, ал. 2 от Конституцията на Република България (КРБ) и чл. 42, ал. 1 и чл. 46 ЗСВ, с решение на 43-то Народно събрание и е

встъпила в длъжност на 09.04.2015 г. Мандатът на главния инспектор на ИВСС е петгодишен, който извод произтича от изричния нормативен регламент на чл. 132а, ал. 2 КРБ, и според първоинстанционния съд, в процесния случай същият е изтекъл на 02.04.2020 г., имайки предвид, че неговото начало не е обусловено от момента на встъпване в длъжност. При това положение е приел, че към датата на издаване на НП – 29.03.2021 г. лицето Т. Т. не е притежавала посоченото длъжностно качество, респективно не е разполагала с властнически правомощия да санкционира М. Л. досежно твърдяното административно нарушение. Съдът е обосновал този свой извод с решение № 13 от 15.12.2010 г. по к. д. № 12/2010 г. на Конституционния съд на Република България, съответните норми от Конституцията и ЗСВ. Според състава на СРС, липсата на компетентност представлява самостоятелно основание за отмяна на атакуваното наказателно постановление, което не налага обсъждане на доказателствените материали и последващата преценка по същество дали твърдяното административно нарушение е налице, тъй като така издаденото НП не могло да установи факта на извършеното деяние и неговото авторство, респективно да доведе до законосъобразното ангажиране на административно наказателната отговорност на въззивника, чието санкциониране представлява недопустима държавна принуда от страна на лице, неразполагащо с властнически правомощия, поради изтеклия му мандат като главен инспектор на ИВСС и което на практика съзнателно, самоволно и целенасочено извършва действия, попадащи в кръга на посочената служба, без да има право да я заема, считано от 02.04.2020 г. В заключение, съдът е отменил издаденото наказателно постановление като незаконосъобразно, без да обсъжда останалите релевиращи от страните доводи, досежно неговата правилност.

ПРАВНИ ИЗВОДИ:

Съобразно чл.218 АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон. Съдът намира, че обжалваното решение на СРС е валидно и допустимо.

Касационната жалба е основателна.

С определение от 18.05.2022г. производството по делото е спряно на основание чл. 229, ал. 1, т. 6 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, до произнасяне на Конституционния съд на Република България по к.д.7/2022г. по искането на Пленума на ВАС за задължително тълкуване на разпоредбата на чл.132а от Конституцията на Република България, след което е възобновено.

Общозвестен факт е, че на 29.04.2022 г., К. съд на Република България образува конституционно дело № 7/2022 г. по искане на Пленума на Върховния административен съд за даване на задължително тълкуване на приложим по делото закон, а именно, на разпоредбата на чл. 132а от Конституцията, във връзка с чл. 1, ал. 1 и ал. 2, чл. 4, чл. 8 и чл. 117, ал. 2 от Конституцията по въпросите: "1. Прекратяват ли се с изтичане на мандата им правомощията на главния инспектор и инспекторите от Инспектората към Висшия съдебен съвет или същите продължават да изпълняват своите функции до избирането от Народното събрание на нов главен инспектор, съответно инспектори?; 2. Конституционно допустимо ли е преустановяване за неопределено време на дейността на Инспектората към Висшия съдебен съвет поради изтичане на мандата на главния инспектор и инспекторите и бездействие на Народното събрание, задължено по Конституция да избере главния инспектор и инспекторите?".

К. съд, в изпълнение на правомощията си, произтичащи от чл.149, ал.1 от Конституцията, за даване на задължителни тълкувания на Конституцията, се произнесе с Решение № 12 от 27 септември 2022 г. по к. д. № 7/2022 г., съгласно чийто диспозитив: "С изтичането на срока, за който са избрани, главният инспектор и инспекторите в Инспектората към В. изпълняват своите функции до избиране от Народното събрание на главен инспектор, съответно на инспектори." К. съд е посочил в своите мотиви, че основният закон предвижда редица гаранции за това да не може да се предизвика *de facto* прекратяване на функционирането на държавните органи чрез способности, които заобикалят режима на Глава девета от Конституцията. Докато към принципа на непрекъснатост може да се подходи еднозначно, мандатността разкрива възможни вариации, свързани с естеството на дейност на съответните държавни органи, която поражда и спецификите на правния режим на техния мандат. При конкуренция между непрекъснатост и мандатност, тълкуване на разпоредбите на Конституцията относно мандата трябва да се извлича от съдържанието им, като се съобразяват всички принципи, отразяващи правовия характер на държавата. Това се отнася и до случаите, когато се осъществяват специфични функции. Следва да се отчитат принципът на изборност и на разделението на властите, да се вземат предвид и принципите, заложи в конституционната уредба на различните власти и изискването за обновяване на състава на определен държавен орган. К. съд се е аргументирал, че преодоляването на неконституционна ситуация, каквато е налице в настоящия случай(както 44- то, така и 45- то, 46- ото и 47- ото Народно събрание не формират политическа воля за избор на състав на Инспектората към В. съобразно конституционните предписания), налага приоритетна защита на непрекъснатостта като конкурираща се висша ценност с друга такава - мандатността, за да бъде гарантирано осъществяването на възложените от Основния закон функции на Инспектората и на конституционно установения баланс на властите в конституционната правова държава. Тази защита е социално потребна и обществено оправдана, за да бъде осигурено върховенството на закона.

По силата на чл.14, ал.6 от З. решението на КС е задължително за всички държавни органи, граждани и юридически лица, поради което и настоящият съд следва да се съобрази с горесцитираното решение, с което се дава отговор на спорния въпрос за мандатността на главния инспектор на ИВСС. След като съобразно даденото задължително тълкувание на чл. 132а от Конституцията, според което "С изтичането на срока, за който са избрани, главният инспектор и инспекторите в Инспектората към В. изпълняват своите функции до избиране от Народното събрание на главен инспектор, съответно на инспектори" и безспорният факт за липса на нов избор на главен инспектор, то неправилен и незаконосъобразен е изводът на първоинстанционния съд за липса на компетентност на главния инспектор да издаде оспореното пред РС Наказателно постановление. С оглед изложеното, касационната инстанция не споделя изложения от районния съд единствен правен довод относно липсата на компетентност на административно наказващия орган – главния инспектор на ИВСС.

Съдът констатира, че в оспореното решение е налице пълна липса на мотиви относно съставомерността на нарушението. Така, СРС е ограничил, в противоречие с чл. 314, ал. 1 НПК, обхвата на въззивния контрол и съответно е постановил решение, което не притежава съдържанието по чл. 339, ал. 1 и ал. 2 НПК. Служебното обсъждане на процесното нарушение е дължимо поради въведената с чл.

63в ЗАНН двуинстанционност на съдебния контрол за законосъобразност на наказателните постановления и липсата на предмет на касационната проверка при отсъствието на произнасяне от въззивния съд. Нарушението на изискванията на чл. 339, ал.2 от НПК във вр. чл. 84 от ЗАНН в конкретния случай е толкова съществено, че може да се твърди практическа липса на мотиви към постановления въззивен съдебен акт.

Предвид горните съображения, АССГ приема, че решаващият състав на СРС е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила при разглеждането на делото и постановяването на съдебния акт. Съдът е бил длъжен да установи чрез допустимите от закона доказателства и доказателствени средства административно наказателното обвинение - дали е извършено административното нарушение и обстоятелствата, при които то е извършено, както и произнасяне по доводите за приложението на чл.28 ЗАНН. Недопустимо е АССГ да постанови акт, който да замести този на решаващия съд, което би лишило страните от една съдебна инстанция по фактите и приложението на закона. Като следствие на така допуснатите съществени процесуални нарушения, районният съд е постановил съдебен акт, който следва да бъде отменен. Делото следва да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на районния съд за произнасяне по същество по повдигнатия предмет на спора.

Относно претендираните от страните разноски следва да се произнесе районният съд при новото разглеждане на делото - чл. 226, ал. 3 АПК.

По гореизложените съображения и на осн. чл. 221, ал. 2 АПК, във вр. с чл. 63, ал. 1 ЗАНН, Административен съд – София град, X.-ти касационен състав,

РЕШИ :

ОТМЕНЯ Решение №1239/08.12.2021 г. по НАХД №7680 по описа на СРС за 2021 г., с което по жалба на М. О. Л., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], район „И.“, [улица], [жилищен адрес] вх.“Г“, ет.8, ап.91 е отменено Наказателно постановление № 1/29.03.2021 г., издадено от Т. Т. – главен инспектор на ИВСС, с което на основание чл. 408а, ал. 2 от Закона за съдебната власт му е наложено административно наказание "глоба" в размер на 400, 00 (четиристотин) лева за нарушение на чл. 175в, ал. 1, т. 4 във вр. с чл. 175а, ал. 1, т. 1 ЗСВ.

ВРЪЩА делото на Софийския районен съд за ново разглеждане от друг състав.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.